

Matej Krajnc

Anno domini

Januar

Ne volim januar, je pel Balašević.
Jaz pa ga volim. Bel nasmeh snega
in želje, ki popadajo na tla,
ko od silvestra ne ostane nič,

le zven minljivosti nekje v kletih srca
in drobna kaplja vina, ki izgine.
A rad imam decembrske spomine
in slutnjo februarja, ki krevsa

kot vsako leto, kronan s krajšo dobo,
v predpustniško našemljeno tesnobo
in melodije iz prejšnjega stoletja;

rad gledam sneg, ki se zagunca s streh
in se razlije v januarski smeh
že zdavnaj ugasnjenega doživetja ...

Februar

Sledi nasmeška, ki je otopel.
Življenje, izrezbarjeno v praznino
ledenega dežja, ki bo zdrsel
po šipi v neko drugo zgodovino.

Spomin gre vdano na vsakdanjo dnino
in suha usta polnijo vrzel,
nastalo v Tríptihu za zlomljeno tišino
vetra, ki je že zdavnaj ovdovel.

Karizma dneva je preveč za moje oči ...
Na mizi venomer iste stvari:
Coleridge, George Noel in Alice Meynell

in Tasso, ki me boža in skeli ...
Odzven glasu: "the great glad tidings tell ..."
in marčevski nadih na pol poti ...

Marec

Prezgodnja noč mi narekuje rime:
ljubezen, pesem, mrak, umazan sneg ...
Vse to sem z znatno mero ironije
zrimal že prej. Ostaja še narek

predtestamenta razbolele zime
v zgodnji pomladi. Čudno, da je kaj!
Priznam, da me preteklost večkrat prime.
In ravno marca. Torej ravno zdaj.

In ko se ta predtestament zašpili
v prezgodnji mrak, ostanejo zgolj rime.
In te so testament. Dokončnost. Smrt.

Preteklost ima že posušene cime,
a vendar njen gomolj je trd. Zadrť.
In raste vame. In v nazaj me sili.

April

V poznoaprilski noči obležim
kot kup v odejo oblečenih kosti
in, zložen v temi, lune se bojim,
ko skozi okno pijano zabolšči

in zamrmra v jeziku, ki ga ne razumem,
nekakšen čuden stavek (kot urok).
Vtem se pojavi nad obrazom lune
roka, ki piše testament (kot Bog).

In lutkasti posmehi drevnih zvezd
izginejo z nebesnega platišča,
luna pa vzplameni vse do žarišča

in kakor majhna neobrita vest
se moj pogled zarije v njenega.
Nato en kratek hip. In spet temá.

Maj

Mala terasa pravzaprav ni mala,
sem tuhtal, ko sedel sem sred Ljubljane,
prav tam, kjer so zapele Bele vrane
tisto popevko. Dan je šepnil "hvala"

in se zaril v nasmehnjeno pozabo.
Popil sem čaj in stopil do ograje
in zastrmel se v mlad večer pod sabo,
vedoč, da je še daleč do postaje

in da bo nujno ujeti zadnji vlak,
ki pelje čez Zasavje v celjski konec.
A tisti hip me je povabil mrak
med svoje nimbuse, vrtince in ciklone

in bil sem kakor kak kamniti gost,
k ograji prikovan, a vendar prost.

Junij

Zavese so spuščene. Imenitno.
Dan, založen pod tonami papirja,
birokracijski šprint zadihano oddirja.
Da zanj je pot končana, je očitno.

Junij se je že skorajda prevesil.
Polmrak ga bo prav kmalu presecciral.
Njegovo kratko sled bo poradiral,
potem pa šel in se pred noč obesil.

In obvisel. Nihče ga snel ne bo.
Nihče ne bo se niti posmejal.
Med kriki zvezd skoz temo bo bingljjal

in z jutrom izginil. Kam, ne bo odkrito.
Jutro bo brez težav ponovno vzšlo
in bo razveseljeno in spočito.

Julij

To, da poletna noč bila je najin dom,
je zdaj brezplodno reči. Kaj bila je?
Bila je bolj nesrečni poligon
za furjaste besedne orožne vaje,

ki so v koščnem zimskem mraku, saj veš kje,
za vedno nehale prenašati svoj tovor.
Vprašanje je: komu pripada lovor
in kdo ob tla bo pomečkal srce.

Ko plošča se nekako odvrtila,
si rečem: ah, ti nič ne veš, Marjana!
Ti poješ in se ti vse to le zdi.

Nebesna pot je z znaki posejana,
ki padajo. Lovim jih oberoč.
Kam bo zašla čez čas poletna noč?

Avgust

Na vrtu obsedim, ko ga zalijem.
Na nebu mrak odpira znana vrata.
Luna ima obličje Poncija Pilata;
vsaj v čudnih sferah moje domišljije.

Zdi se mi namreč večni razsodnik,
ki si umiva roke nad ozvezdji
in na trenutke kot John Wayne pojezdi
skozi prerijo nébesnih oblik.

In z lasom ulovi reminiscenco:
pred leti, ob Ljubljani, nas pet
in tista plahta s pomarančno senco

in dež, kaj pa! Avgustovski profet
akordov, ki imajo zdaj demenco ...
Hej, John ... Pilat ... Lahko izpustiš jo spet!

September

S Prvo jesenjo v roki se na kavču
prestavljam sem ter tja, mečkam prevleko,
medtem ko zunaj temnomodro obleko
dobiva popoldán; kot večči gaucho

se star oblak po nebu kotrlja,
z lasom lovi nedolžne kodre mraka
in trka na zahodno stran srca
in se postavi pred kukalo in počaka.

Preberem dve, tri pesmi, pa odprem
svoja zahodna vrata, ga spustim
v predkletje sanj, kjer svojo pot začnem

že v predvečeru, ko odložim poezijo
in (zdaj z oblakom v sebi) se uglasim
na sir in kruh in kako šund revijo ...

Oktober

Stopnice pred menoj držijo v klet.
Sonce se trudi, da bi ne ugasnilo.
V možat večer skoz veje bo zavilo
predmračje svet v oktobrski sonet.

Ni ogenj-voda, ampak ogenj-led.
Sled v travi je zdaj sikajoča kobra.
Strup strelja v pozno mavričnost oktobra.
Obok, prej zidan, zdaj je že načet.

In vest se zbuja, pijana od trgatve,
in išče svojo žametno opravo.
Žameta ni. Ostale so dajatve
In kar bilo svetlo je, je krvavo,

čeprav samo na nebu, kakor znak,
da ni stopnic in ne kleti. Zgolj mrak.

November

Listje zableše svoj groteskni ples,
ples gnilega minevanja jeseni.
Padajo listi, težki in bakreni,
in sramežljiva je razgaljenost dreves.

Sonce se skorajda več ne prikaže.
Samo oblaki še nad cerkvami visijo
in kot lebdeči jagenjčki ječijo,
ko jim zvoniki vtiskajo jesenske tetovaže.

Ptičja strašila so že pomorjena
in zakopana v kakem plitvem grabnu.
In marsikomu tesno je in hladno.

Ljubezen spet postaja ozemljena
in kar poprej se zdelo je navadno,
je zdaj grozeča mlačnost. Razdvojena.

December

Je čas, ko se konstrukcije iz žice
in plastike spreminjajo v Božičke
in poletijo s streh, negodne ptičke
in spremenijo se v bradate ptice.

In pravljice postanejo resnice.
Življenje se odvija v izložbah.
In gluhi osat vase zapre bodice
in spet, za hip, postane lepa roža.

Ljudje zaspe decembrsko spokojno.
Vse je spet pravo, nič več dvojno,
in praznike pokaže koledar.

Ljudje pa spijo, kot so se naučili,
čeprav vedo, da se bodo zbudili
v še en v neznano usmerjen januar.